

УДК 657.1.012

П. А. Сук,
д. е. н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування,
Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів
і природокористування України "Ніжинський агротехнічний інститут"
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8556-7123>

DOI: 10.32702/2306-6792.2026.10.146

ОЦІНКА ЯК ЕЛЕМЕНТ МЕТОДУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ЗАСТОСУВАННЯ

P. Suk,
Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department of Accounting and Taxation, Separate division
of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine "Nizhyn Agrrotechnical Institute"

VALUATION AS AN ELEMENT OF ACCOUNTING METHODOLOGY: THEORY AND PRACTICE

Стаття присвячена дослідженню теоретичних засад та практики застосування оцінки як елементу методу бухгалтерського обліку. Акцентовано увагу на структурі методу бухгалтерського обліку та місці оцінки в системі облікової інформації. Вказано економічну сутність оцінки як елемента методу бухгалтерського обліку. Виокремлено, що оцінка забезпечує взаємозв'язок між елементами методу обліку та визначає рівень достовірності фінансової звітності. Наведено характеристику складових оцінки як елемента методу бухгалтерського обліку, зокрема: трансформації натуральних показників у грошові, забезпечення порівнянності даних, формування бази для аналізу та контролю, створення інформаційної основи управління, що полягає у синергії принципів вимірювання, методів вартісного відображення та часових параметрів. Це забезпечує трансформацію кількісних характеристик об'єктів у достовірну та уніфіковану фінансову інформацію для прийняття управлінських рішень. Вказано та охарактеризовано комплекс основних взаємопов'язаних функцій, що забезпечують формування цілісного інформаційного простору для прийняття управлінських рішень, контролю та аналізу господарської діяльності, зокрема: вимірвальна функція оцінки; інформаційна функція; контрольна функція; аналітична функція. Окреслено види оцінки, що відображають різні підходи до визначення вартості об'єктів залежно від мети обліку, процесу їх використання та інших складових. Наведено характеристику видів оцінки, зокрема: первісної вартості, справедливої вартості, залишкової (балансової) вартості, відновлювальної (відтворювальної) вартості, ліквідаційної вартості. Вказано на роль оцінки у забезпеченні дієвості фундаментальних принципів визначених основоположними законодавчими актами, що забезпечують достовірність, порівнянність та релевантність облікової інформації. Наведено характеристику та місце оцінки в дотриманні принципу історичної (фактичної) собівартості, принципу обачності (консерватизму), принципу безперервності діяльності, принципу превалювання сутності над формою, принципу нарахування та відповідності доходів і витрат.

This article examines the theoretical foundations and practical application of valuation as an element of the accounting method. Attention is focused on the structure of the accounting method and the role of valuation in the accounting information system. The economic essence of valuation as an element of the accounting method is outlined. It is emphasized that valuation ensures the interconnection between the elements of the accounting method and determines the level of reliability of financial statements. The paper describes the components of valuation as an element of the accounting method, specifically: the conversion of physical indicators into monetary ones, ensuring data comparability, forming a basis for analysis and control, and creating an informational foundation for management, which consists of the synergy of measurement principles, valuation methods, and time parameters. This ensures the transformation of quantitative characteristics of objects into reliable and

standardized financial information for management decision-making. The paper identifies and characterizes a set of key interrelated functions that ensure the formation of a comprehensive information space for managerial decision-making, control, and analysis of economic activity, specifically: the measurement function of valuation; the informational function; the control function; and the analytical function. The types of valuation that reflect different approaches to determining the value of assets depending on the purpose of accounting, the process of their use, and other components are outlined. The article describes various types of valuation, including: initial cost, fair value, net book value, replacement cost, and liquidation value. The role of valuation insuring the effectiveness of the fundamental principles established by foundational legislative acts, which ensure the reliability, comparability, and relevance of accounting information, is highlighted. The paper describes the characteristics and role of valuation in adhering to the historical (actual) cost principle, the prudence (conservatism) principle, the going concern principle, the substance-over-form principle, and the accrual and matching of revenues and expenses principle.

Ключові слова: оцінка, елемент методу, функції оцінки, види оцінки, принципи обліку.

Key words: assessment, method component, assessment functions, types of assessment, accounting principles.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

У сучасних умовах трансформації економічного середовища, посилення глобалізаційних процесів та інтеграції національної системи бухгалтерського обліку до міжнародного інформаційного простору особливої актуальності набуває проблема забезпечення достовірного та об'єктивного вартісного вимірювання об'єктів обліку. Оцінка як елемент методу бухгалтерського обліку виступає вагомим інструментом формування фінансової інформації, що використовується як для внутрішнього управління підприємством, так і для зовнішніх користувачів. Водночас у практиці обліку спостерігається наявність значної варіативності підходів до оцінювання активів, зобов'язань та господарських процесів, що зумовлює неоднорідність облікових даних і знижує рівень їх порівнянності та аналітичної придатності.

Оцінка активів ускладнюється необхідністю одночасного застосування різних концептуальних підходів, зокрема історичної (первісної) вартості та справедливої вартості, що передбачено як національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, так і міжнародними стандартами фінансової звітності. Це створює методологічні суперечності щодо ви-

бору бази оцінювання та обумовлює зростання суб'єктивності у визначенні вартості об'єктів обліку, особливо в умовах нестабільності ринкового середовища, інфляційних процесів та обмеженості активних ринків.

Необхідність дослідження оцінки як елемента методу бухгалтерського обліку зумовлена її визначальною роллю у формуванні якісної облікової інформації, що є основою ефективного управління підприємством і прийняття обґрунтованих економічних рішень.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблематика оцінки в бухгалтерському обліку є предметом дослідження багатьох зарубіжних і українських вчених, що зумовлено її визначальним впливом на формування достовірної інформації про фінансовий стан та результати діяльності підприємства. Хендріксен, Е., Ван Бреда, М. прямо розглядали оцінку як ключову проблему облікової теорії: оцінка є центральним елементом бухгалтерської теорії, оскільки саме вона визначає спосіб вимірювання економічних подій у грошовій формі [1].

У свою чергу, Р. Паркер [2] підкреслює, що підходи до оцінки суттєво варіюються залежно від національних облікових систем, що зумовлює відмінності фінансової звітності та ускладнює її міжнародне порівняння.

Серед українських вчених значний внесок у розвиток теорії оцінки зробили: Бондар М.І. [3] наголошує на реаліях сьогодення та потребі використання нових методів управління при оцінюванні бізнесу; Бутинець Ф.Ф. [4] розглядає оцінку як основу облікової методології; Корягін М.В. [5] стверджує, що оцінка об'єктів бухгалтерського обліку є передумовою формування достовірної та релевантної інформації у фінансовій звітності та сприяє керівному персоналу у прийнятті ефективних управлінських рішень; Ловінська Л.Г. [6; 7] та Васильєва Л.М., Бондарчук Н.В. [8] розглядає оцінку як складову методу бухгалтерського обліку за допомогою якого здійснюється вимірювання вартості об'єктів бухгалтерського обліку; Легенчук С.Ф. [9] стверджує, що бухгалтерський облік був вимірювальним (оціночним) інструментом, а серед його складових вказує на зростання методів та моделей оцінки; Кіндрацька Л.М. [10] окреслює особливості оновленої концепції оцінки як елементу методу бухгалтерського обліку; Пушкар М.С. [11] доводить, що оцінка в теорії обліку є найменш науково обґрунтованим елементом; Фоміна О.В. [12] визначає оцінку, як процес систематизованого вивчення і узагальнення професійних думок про вірогідність настання несприятливих умов та подій.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою статті є теоретичне дослідження оцінки, як елементу методу бухгалтерського обліку, визначення його ролі в системі облікової інформації та особливості застосування в сучасних умовах господарювання.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Метод бухгалтерського обліку традиційно розглядається як упорядкована сукупність взаємопов'язаних елементів, за допомогою яких забезпечується суцільне, безперервне та документально обґрунтоване відображення господарських процесів. До таких елементів належать документація, інвентаризація, оцінка, калькуляція, рахунки бухгалтерського обліку, подвійний запис, бухгалтерський баланс і фінансова звітність. В українській та міжнародній науковій традиції саме така структуризація методу обліку визначається базовою, оскільки вона відображає логіку формування облікової інформації — від первинного спостереження до узагальнення результатів діяльності.

В цій системі оцінка посідає центральне місце, оскільки виступає основним інструментом узгодження та інтеграції інших елементів методу бухгалтерського обліку (рис. 1):

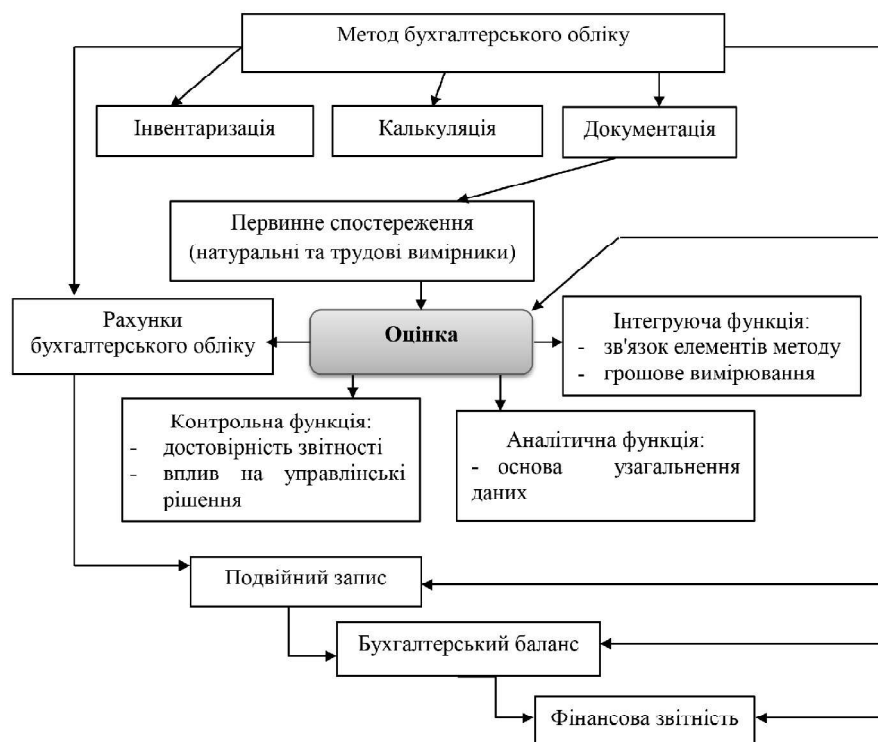

Рис. 1. Структура методу бухгалтерського обліку та місце оцінки в системі облікової інформації

Джерело: розроблено автором.

— по-перше, оцінка забезпечує взаємозв'язок між елементами методу обліку. Первинні документи фіксують господарські операції переважно в натуральних або трудових показниках, однак їх подальше відображення на рахунках бухгалтерського обліку, у системі подвійного запису, балансі та фінансовій звітності можливе лише за умови їх грошового вимірювання. Отже, оцінка виступає своєрідним "інтегруючим механізмом", що трансформує первинну інформацію у форму, придатну для узагальнення та аналітичної обробки;

— по-друге, оцінка визначає рівень достовірності фінансової звітності. Саме адекватність застосованих оцінок забезпечує правдиве та неупереджене відображення фінансового стану і результатів діяльності суб'єкта господарювання. Невідповідність методів оцінки реальним економічним умовам може призводити до викривлення облікових даних і, як наслідок, до прийняття неефективних управлінських рішень.

Як зазначає Н.М. Малюга, проблеми визначення оцінки виникли ще за часів системи облікових реєстрів давньоримської імперії [13, с. 14].

Гуцайлюк З.В. відзначає: "Формування ринкових відносин в економіці України поставило якісно нові умови перед оцінкою, функції якої значно розширилися. Насамперед, вона не сприймається як технічний прийом вартісного вимірника активів і зобов'язань, а стала методологічною основою визначення реальної їх вартості" [14, с. 14].

Оцінка в бухгалтерському обліку є процесом визначення вартості об'єктів обліку у грошовому вираженні. Вона забезпечує можливість відображення господарських операцій у єдиній системі координат, що є необхідною умовою узагальнення інформації.

Економічна сутність оцінки як елемента методу бухгалтерського обліку проявляється у сукупності взаємопов'язаних функціональних аспектів, які забезпечують формування єдиної інформаційної системи для потреб управління, аналізу та контролю. Зміст кожного з них розкривається таким чином (табл. 1).

Оцінка в системі бухгалтерського обліку та економічного управління виконує комплекс взаємопов'язаних функцій, що забезпечують формування цілісного інформаційного простору для прийняття управлінських рішень, контролю та аналізу господарської діяльності. Її значення підтверджується як положеннями національних стандартів бухгалтерського обліку [15], так і нормами міжнародних стандартів фінансової звітності, де вартісне вимірювання розглядається як базовий інструмент узагальнення економічної інформації.

В літературі можна простежити, що вчені виокремлюють наступні функції оцінки: вимірювальна функція оцінки; інформаційна функція; контрольна функція; аналітична функція.

Вимірювальна функція полягає у забезпеченні кількісного (вартісного) відображення об'єктів бухгалтерського обліку, що дозволяє трансформувати різноманітні ресурси, зобов'язання та господарські процеси у єдиний грошовий вимірник. Це створює можливість агрегу-

Таблиця 1. Взаємозв'язок функціональних складових оцінки, як елемента методу бухгалтерського обліку

№ з-п	Складові	Характеристика
1	трансформація натуральних показників у грошові	Передбачає вираження різноманітних об'єктів обліку (матеріальних, нематеріальних, трудових ресурсів) у єдиному вартісному вимірнику. Це забезпечує уніфікацію облікової інформації та можливість її агрегування. Грошова оцінка виступає інструментом узагальнення економічно різноманітних процесів і явищ, що дозволяє інтегрувати їх у систему бухгалтерського обліку та фінансової звітності
2	-забезпечення порівнянності даних	Оцінка створює умови для зіставлення показників у часовому та просторовому вимірах. Завдяки використанню єдиного грошового вимірника забезпечується можливість порівняння вартості активів, зобов'язань, витрат і результатів діяльності за різні періоди, а також між різними суб'єктами господарювання. Це є вагомою передумовою проведення економічного аналізу та прийняття обґрунтованих управлінських рішень
3	-формування бази для аналізу та контролю	Оцінка виступає первинною основою аналітичних та контрольних процедур, оскільки саме вартісне вираження дозволяє ідентифікувати відхилення, тенденції та закономірності у фінансово-господарській діяльності. Вона забезпечує формування системи показників, необхідних для проведення горизонтального, вертикального та факторного аналізу, а також для здійснення внутрішнього та зовнішнього контролю
4	створення інформаційної основи управління	Оцінка забезпечує формування достовірної, релевантної та своєчасної інформації, яка використовується в процесі управління діяльністю суб'єкта господарювання. На її основі приймаються оперативні, тактичні та стратегічні управлінські рішення, здійснюється планування, прогнозування та оцінка ефективності використання ресурсів. Таким чином, оцінка виконує системоутворюючу роль у забезпеченні інформаційної підтримки управлінського процесу

Джерело: сформовано на основі [6, 7, 10, 13].

Таблиця 2. Види оцінки, що відображають різні підходи до визначення вартості об'єктів залежно від мети обліку та процесу їх використання

№ з-п	Види оцінки	Характеристика
1	Первісна вартість	Визначається як сума фактичних витрат на придбання або створення активу, включаючи витрати на його доставку, монтаж і підготовку до використання. Цей вид оцінки є базовим при первинному визнанні активів і широко застосовується у фінансовому обліку
2	Справедлива вартість	Вираховується як ціна, за якою може бути здійснений обмін активу або погашене зобов'язання між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами. У міжнародній практиці справедлива вартість розглядається як ринково орієнтований показник, що відображає поточні економічні умови
3	Залишкова (балансова) вартість	Розраховується як різниця між первісною вартістю активу та сумою накопиченої амортизації (зносу і втрат від зменшення корисності). Вона відображає поточну облікову вартість активу на певну дату та використовується у фінансовій звітності
4	Відновлювальна (відтворювальна) вартість	Характеризує витрати, необхідні для відтворення або заміщення активу за сучасних умов господарювання. Такий вид оцінки використовується при переоцінці активів і дозволяє враховувати вплив інфляційних процесів та змін ринкової кон'юнктури
5	Ліквідаційна вартість	Рахується як очікувана сума коштів, яку підприємство може отримати від реалізації активу після закінчення строку його корисного використання за вирахуванням витрат, пов'язаних із його вибуттям. Цей показник використовується, зокрема, для розрахунку амортизації

Джерело: сформовано на основі [3, 4, 15, 16]

вання економічно неоднорідної інформації та формування узагальнених показників діяльності підприємства.

Інформаційна функція оціни полягає у формуванні релевантної та достовірної бази даних для потреб внутрішніх і зовнішніх користувачів. Вартісне вимірювання дозволяє забезпечити порівнянність, систематизацію та інтерпретацію облікової інформації, що є основою для прийняття управлінських рішень.

Згідно з Концептуальною основою фінансової звітності, корисність інформації визначається її здатністю впливати на економічні рішення користувачів, що безпосередньо залежить від адекватності оцінки об'єктів обліку.

Контрольна функція оцінки реалізується через забезпечення можливості перевірки ефективності використання ресурсів та дотримання встановлених нормативів. Вартісні показники виступають базою для здійснення внутрішнього контролю, аудиту та оцінювання відхилень фактичних результатів від запланованих. У наукових дослідженнях наголошується, що саме оцінка забезпечує формування контрольних параметрів, які дозволяють ідентифікувати неефективне використання ресурсів та ризики фінансово-господарської діяльності.

Аналітична функція оцінки полягає у створенні інформаційної основи для проведення економічного аналізу, виявлення тенденцій розвитку, факторного впливу та оцінки результативності діяльності суб'єкта господарювання. Саме вартісне вимірювання забезпечує можливість розрахунку основних фінансово-економічних показників (рентабельності, ліквідності, оборотності тощо). Відповідно до методологічних положень економічного аналізу, оцінка є первинною основою аналітичних процедур, оскільки без єдиного грошового ви-

мірника неможливе коректне порівняння та інтерпретація результатів діяльності.

В обліковій системі суб'єктами господарювання застосовуються різні види оцінки, які відображають різні підходи до визначення вартості об'єктів залежно від мети обліку, процесу їх використання та інших складових.

Відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку [15] та міжнародних стандартів фінансової звітності [16] застосовують наступні види оцінки (табл. 2).

Основоположні принципи бухгалтерського обліку вимагають грошової оцінки майна і будь-яких господарських операцій (економічних дій на підприємстві). Ці вимоги виникають із суті системи бухгалтерського обліку. [17, С. 108].

Оцінка в бухгалтерському обліку здійснюється відповідно до фундаментальних принципів, які забезпечують достовірність, порівнянність та релевантність облікової інформації.

Принцип історичної (фактичної) собівартості передбачає відображення активів за сумою фактичних витрат на їх придбання або створення. Такий підхід забезпечує об'єктивність і перевірюваність облікових даних, оскільки ґрунтується на документально підтверджених витратах. Відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку [15], саме первісна вартість є базою для подальшого обліку більшості активів.

Принцип обачності (консерватизму) вимагає застосування таких підходів, які запобігають завищенню активів і доходів та заниженню зобов'язань і витрат. Реалізація цього принципу передбачає врахування потенційних ризиків і втрат навіть за умов невизначеності, що сприяє формуванню більш реалістичної фінансової інформації.

Принцип безперервності діяльності, передбачає, що оцінка активів і зобов'язань здійснюється

виходячи з припущення, що підприємство продовжуватиме свою діяльність у передбачуваному майбутньому. Це означає, що активи оцінюються не за ліквідаційною вартістю, а за вартістю їх використання у процесі господарської діяльності.

Принцип превалювання сутності над формою припускає, що господарські операції мають відображатися відповідно до їх економічної сутності, а не лише юридичної форми. Це має особливе значення при визначенні справедливої вартості та інших оцінок, де важливо враховувати реальний економічний зміст операції.

Принцип нарахування та відповідності доходів і витрат передбачає, що доходи і витрати визнаються в тому періоді, в якому вони виникають, незалежно від фактичного руху грошових коштів. Оцінка при цьому забезпечує коректне співвіднесення доходів і витрат, що є основою визначення фінансового результату діяльності підприємства.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Узагальнюючи вище викладене можна дійти наступних висновків:

1. Оцінка, як елемент методу бухгалтерського обліку виконує системоутворюючу роль, забезпечуючи єдність вимірювання, інформаційну цілісність, контрольну функціональність та аналітичну придатність облікових даних;

2. Оцінка як елемент методу бухгалтерського обліку має універсальний характер. Вона застосовується на всіх етапах облікового процесу: від первинного визнання об'єктів обліку до їх подальшої оцінки, включаючи переоцінку, амортизацію, визначення знецінення та списання активів. Оцінка використовується при складанні калькуляцій, формуванні облікових регістрів, підготовці фінансової звітності та проведенні економічного аналізу;

3. Оцінка виступає не лише елементом методу бухгалтерського обліку, а й його системоутворюючою складовою, що забезпечує цілісність, узгодженість і аналітичну придатність облікової інформації. Її роль є визначальною у формуванні якісних характеристик фінансової звітності та забезпеченні інформаційних потреб користувачів;

4. Принципи оцінки формують методологічну основу вартісного вимірювання об'єктів бухгалтерського обліку, забезпечуючи достовірність і порівнянність інформації, тоді як різноманіття видів оцінки дозволяє адекватно відображати економічну сутність активів і зобов'язань у різних умовах господарювання.

Узгоджене застосування принципів і видів оцінки є необхідною передумовою формування якісної фінансової звітності та ефективного управління діяльністю підприємства.

Література:

1. Hendriksen E., Van Breda M. Accounting Theory. — McGraw-Hill, 2013.

2. Parker, Robert. (2016). Thirteen not out: Nobes & Parker, Comparative International Accounting, 1981—2016. Accounting History. 21. 10.1177/1032373216661363. URL: <https://ndl.ethernet.edu.et/bitstream/123456789/17639/1/117.pdf.pdf>.

3. Бондар М.І. Оцінка та оцінювання в бухгалтерському обліку. Фінанси, облік і аудит: збірник наукових праць. 2009. Вип. 13. С. 170.

4. Бутинець Ф. Ф. Теорія бухгалтерського обліку: навч. посібник. Житомир: ПП "Рута", 2014. 640 с.

5. Корягін М. В. Оцінка в системі бухгалтерського обліку. Ефективна економіка. 2018. № 10. — URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6576> (дата звернення: 06.05.2026). DOI: 10.32702/2307-2105-2018.10.4.

6. Ловінська Л. Г. Оцінка в бухгалтерському обліку: монографія. К.: КНЕУ, 2006. 256 с.

7. Ловінська Л.Г. Оцінка в сучасній системі бухгалтерського обліку підприємств України [Текст]: дис... д-ра екон. наук: 08.00.09 / Ловінська Людмила Геннадіївна; Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана. К., 2007. 703 с.

8. Васільєва Л. М., Бондарчук Н. В. Оцінка як елемент методу бухгалтерського обліку. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2016. № 12 (1). С. 105—108. DOI:10.15330/apred.1.12.105-108.

9. Легенчук С.Ф. В пошуках мети науки про бухгалтерський облік. Бухгалтерський облік і аудит. 2011. № 12. С. 39—44.

10. Кіндрацька Л.М. Теорія бухгалтерського обліку: сучасні реалії оновлення. Бухгалтерський облік і аудит. 2008. № 12. С. 30—33.

11. Пушкар М. С. Теорія бухгалтерського обліку: навч. посібник. Тернопіль: Карт-бланш, 2012. 352 с.

12. Фоміна О.В., Гончаренко О.М. Оцінка ризиків підприємства в системі бухгалтерського обліку. Економічний часопис-XXI. № 3—4 (2). 2015. С. 67—70.

13. Малюга Н.М. Оцінка в бухгалтерському обліку: теорія, практика, перспективи (на прикладі підприємств Житомирської області): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд.. екон. наук: спец.08.06.04 "Бухгалтерський облік, аналіз і аудит. К. 1999. 21 с.

14. Гуцайлюк З.В. Деякі питання реформування системи бухгалтерського обліку: концепція та реалізація. Бухгалтерський облік і аудит. 2007. № 10. с. 11—17.

15. Про затвердження положень (стандартів) бухгалтерського обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р. № 87 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0391-99>.

16. Войнарченко М. П., Пономарьова Н. А., Замазій О. В. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: Навч. Посіб. К: Центр учбової літератури, 2010. 488 с.

17. Орлова В.К., Кафка С.М. Дослідження оцінки в бухгалтерському обліку. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції "Розвиток соціально-економічних систем в гео-економічному просторі: теорія, методологія, організація обліку та оподаткування" 11—12 травня 2017 р. (ТНТУ ім. І. Пулюя, м. Тернопіль). С.107-110.

References:

1. Hendriksen, E. & Van Breda, M. (2013), Accounting Theory, McGraw-Hill, NY, USA.

2. Parker, R. (2016), "Thirteen not out: Nobes & Parker, Comparative International Accounting, 1981—2016", Accounting History, vol. 21, Available at: <https://ndl.ethernet.edu.et/bitstream/123456789/17639/1/117.pdf.pdf> (Accessed 05 May 2026).

3. Bondar, M.I. (2009), "Valuation and evaluation in accounting", Finansy, oblik i audyt, vol. 13.

4. Butynets', F.F. (2014), Teoriia bukhhal'ters'koho obliku [Accounting theory], Ruta, Zhytomyr, Ukraine.

5. Koryagin, M. V. (2018), "Evaluation in the accounting system", Efektyvna ekonomika, [Online], vol. 10, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6576> (Accessed 06 May 2026). DOI: 10.32702/2307-2105-2018.10.4.

6. Lovinska, L.H. (2006), Otsinka v bukhhal'terskomu obliku [Valuation in accounting], KNEU, Kyiv, Ukraine.

7. Lovinska, L.H. (2007), "Valuation in the modern accounting system of enterprises of Ukraine", Doctoral dissertation, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Kyiv, Ukraine.

8. Vasylieva, L.M. & Bondarchuk, N.V. (2016), "Valuation as an element of the accounting method", Aktualni problemy rozvytku ekonomiky rehionu, vol. 12 (1), pp. 105—108. DOI: 10.15330/apred.1.12.105-108.

9. Lehenchuk, S.F. (2011), "In search of the purpose of the science of accounting", Bukhhalterskyi oblik i audyt, no. 12, pp. 39—44.

10. Kindratska, L.M. (2008), "Accounting theory: modern realities of renewal", Bukhhalterskyi oblik i audyt, vol. 12, pp. 30—33.

11. Pushkar, M.S. (2012), Teoriia bukhhal'terskoho obliku [Accounting Theory], Kart-blansh, Ternopil, Ukraine.

12. Fomina, O.V. & Honcharenko, O.M. (2015), "Evaluation of Enterprise Risks in the Accounting System", Ekonomichniy chasopys-XXI, vol. 3—4 (2), pp. 67—70.

13. Maliuha, N.M. (1999), "Evaluation in Accounting: Theory, Practice, Prospects (on the Example of Enterprises in Zhytomyr Region)", Abstract of PhD dissertation, Kyiv, Ukraine.

14. Hutsailiuk, Z.V. (2007), "Some Issues of Reforming the Accounting System: Concept and Implementation", Bukhhalterskyi oblik i audyt, vol. 10, pp. 11—17.

15. Ministry of Finance of Ukraine (1999), Order "On the approval of Accounting Standards", available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0391-99>. (Accessed 05 May 2026).

16. Voinarsiko, M.P., Ponomarova, N.A. & Zamazii, O.V. (2010), Mizhnarodni standarty finansovoi zvitnosti ta audytu [International Financial Reporting and Auditing Standards], Tsentr uchbovoi literatury, Kyiv, Ukraine.

17. Orlova, V.K. & Kafka, S.M. (2017), "A Study of Valuation in Accounting", Proceedings of the International Scientific and Practical Conference, Ternopil, Ukraine, pp. 107—110.

Отримано редакцією журналу / Received: 10.05.26

Процеженовано / Revised: 15.05.26

Дата публікації / Published: 21.05.26

<https://nayka.com.ua>

Електронне фахове видання

Ефективна
ЕКОНОМІКА

Виходить 12 разів на рік

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292

e-mail: economy_2008@ukr.net

viber: +38 050 3820663